

Bohoslužba 17. 1. 2021

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Žalm 105,1–3

Přivítání

Píseň: 638

Modlitba: Všemohoucí Bože, tvůj Syn Ježíš je světlem světa. Tak jako kdysi přitahuje i dnes k sobě ty, kteří se chtějí těšit z jeho záře. My máme odrážet jeho svit a ukazovat druhým cestu k němu. Odpuť, když v tom selháváme a pomoz nám přispívat k tomu, aby jméno tvého Syna bylo známo a oslavováno po celém světě. Ukazuj nám, co po nás žádáš a dej nám sílu, abychom to skutečně konali. Prosíme o to skrze Tvého Syna, našeho Pána a bratra Ježíše Krista, který s Tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

1. čtení: 1. Samuelova 3,1–10

Píseň: 1

2. čtení: Jan 1,35–51

Kázání

Jak se dostat do Boží služby? Tato otázka by mohla představovat společného jmenovatele obou dnešních biblických oddílů. Každý z těchto příběhů povolání stojí na počátku důležité etapy. Ze Samuela se stane významný prorok, který bude stát u zrodu davidovské dynastie. K té se pak budou upínat naděje, že z ní vzejde očekávaný Mesiáš, Boží reprezentant na zemi. A povolání prvních Ježíšových učedníků stojí zase na začátku Ježíšovy veřejné činnosti a z těchto mužů pak vznikne církev. Ale je to vlastně i konec něčeho – mesiášské naděje Izraele se totiž v Ježíšovi naplňují.

Příběh povolání Samuela, malého chlapce, svědčí o tom, že Hospodin si může použít i děti. Zvláště ve starověkém orientu to může překvapit. Vždyť tehdy se cenila životní zkušenost dosvědčovaná šedinami. Jenže příklad Samuelova nadřízeného, kněze Élího, ukazuje, že ani šedivé vlasy nezaručují, že dotyčný bude schopen jednat správně. Je to doba, kdy Hospodin většinou mlčí. Moc se svým lidem nemluví. Možná o jeho slovo ten lid ani příliš nestojí. Ale právě ze Samuela se stane ten, s nímž bude Hospodin mluvit. Avšak nejprve se musí naučit Boží hlas rozeznávat. A Élí, přes veškeré chyby, které měl, byl nakonec schopen pochopit, kdo jeho svěřence volá a pomohl mu, aby se situací správně naložil. Na cestě do Boží služby se tedy může hodit pomoc někoho zkušenějšího.

Podobně hrál roli jakéhosi duchovního průvodce Jan Křtitel. Kolem této zvláštní postavy se vytvořil kruh učedníků. Učedník je ten, kdo se učí u někoho jiného. U mistra. U toho, kdo svůj obor,

své řemeslo dobře ovládá a je schopen svůj um předat jiným. A opravdu dobrý učitel má radost, když jeho žáci postoupí dále, třeba na vyšší typ školy. Jan neváže své žáky na sebe, ale chce jim dopřát tu nejlepší možnou školu. Ví, že přichází ještě lepší učitel. Ukáže na Ježíše a nechá své učedníky, ať se vydají za jiným Mistrem.

Ti dva, zdá se, hledali způsob, jak se přizpůsobit Božím požadavkům. Nejprve tedy u Jana Křtitele. Snad se v jeho společnosti připravovali na příchod toho, jemuž Jan razil cestu. Teď stačí, aby Jan naznačil, a už se věci dávají do pohybu. První otázka, kterou jim Ježíš položí zní možná obyčejně, ale přitom je důležitá: „Co chcete?“. Můžeme také přeložit: „Co hledáte?“ Tato otázka, kterou slyšíme během života možná nesčetněkrát, nabývá v některých okamžicích zásadního významu a čas od času je dobré si ji položit. Co hledám? O co mi v životě jde?

Kolem Ježíše za chvíli vznikne skupina učedníků, z nichž pouze jednoho si povolal on sám. Jinak se k němu přidávají následovníci díky svědectví těch, kteří se už s Ježíšem setkali. A patrně z něho byli nadšeni. Líčení toho, jak se vše odehrálo působí až příliš jednoduše. Ale snad se jedná o záměrnou zkratku, která představuje různé typy věřících, různé cesty vedoucí k setkání Ježíšem. Může to být docela snadné jako v případě těch dvou. Podobně je tomu dnes třeba v těch případech, kdy lidé vyrůstají ve věřícím prostředí a Ježíš je pro ně už odmala samozřejmou postavou. Jsou asi rovněž takoví lidé, kteří nepotřebují žádné dlouhé přesvědčování a nechají se k víře pozvat. Ale pak vidíme případ Natanaela, který má pochybnosti a rozpačitě se ptá: „Jak

by mohl z galilejského zapadákova jménem Nazaret pocházet někdo tak důležitý?“.

Předsudky, pochybnosti, špatné představy o Ježíšovi, o Bohu, o církvi – to známe i z dnešní doby. Filipova odpověď „Pojď a přesvědč se!“ je logická. Proč se snažit argumentovat, přesvědčovat, přemlouvat? Vždyť není lepší cesty k překonání skepse než prožít pozitivní osobní zkušenost. Jenže tady narážíme na kámen úrazu. Osobní zkušenost, kterou mnozí učinili s církví a s křesťany rozhodně pozitivní nebyla. Obraz Boha, který se mezi lidmi rozšířil, snad i na základě těchto zážitků, je často nepěknou karikaturou. Dá se říct, že ti, kdo po takových zkušenostech od Boha a církve neodpadli, jsou obdivuhodní.

Učinit čistou osobní zkušenost s Ježíšem není ale jen tak. Jistě, on má i dnes prostředky a možnosti, jak lidi oslovit přímo, např. viděním či jiným neobvyklým způsobem. A na základě různých tvrzení se zdá, že toho využívá. Také bychom mohli říci, že přece působí a promlouvá skrze Ducha sv. Nebo že se s ním setkáváme ve svátostech. Jenže kromě něj je ve hře i naše člověčina. A tak se do kritické mysli vtírá pochybnost, zda to, co se jeví jako od Boha pocházející, opravdu vždy od Boha vzešlo. Není to jen výsledek našeho způsobu uvažování, našich přání, či třeba našeho strachu? Když se podíváme na dějiny teologických sporů, na štěpení církvi, a i na dnešní mnohost pohledů na různá témata, narážíme na pěkný zmatek v tom, co je Bohu milé a co nikoli.

Může to vypadat, jako by těm čerstvým Ježíšovým společníkům bylo už všechno jasné. Jako by hned přesně pochopili, s kým se setkali. Jenže jejich společná cesta je teprve na začátku a ukáže se, že se toho budou muset ještě dost naučit. Ale už teď dostávají

příslib, že díky společenství s Ježíšem zažijí něco nevšedního. Opět před námi vystává obraz otevřených nebes jako tomu bylo při Ježíšově narození a jeho křtu. On sám je tím, kdo spojuje nebe a zemi, žebříkem do nebe. On se stává Boží přítomností na zemi, mezi lidmi.

Být Kristovým učedníkem znamená především udržovat s ním osobní vztah. Není to tedy v první řadě záležitost vědomostí a chápavosti. Ale jak už bylo naznačeno, není to jen tak. Náš vztah k němu je do značné míry určován lidmi. Od nich se učíme, kdo to Ježíš Kristus je a jak jedná. Zvláště v rodině a v církvi. Že toto prostředkování není vždy bezchybné, je zřejmé. Učednictví znamená ale také proces. Společnou cestu. Tak jako tomu bylo v případě Ježíšových žáků. A tak dostáváme možnost poznávat omyly, v nichž jsme dosud žili, překonávat pochybnosti a malou víru. Posouvat se dál, zrát. To je pro jednotlivce docela nesnadný úkol a proto je tak důležité společenství. Ideálně takové, které si je vědomo svých nedostatků a je schopné přijímat pochybnosti a nejistoty svých členů i lidí z vnějšku s pochopením. Je důležité, aby si církev zachovala „natanaelovský“ postoj a dávala šanci novému, neznámému, překvapivému. Aby nezatuhla ve vlastních představách a stereotypech. Bůh totiž umí jednat překvapivě. Snad je to mimo diakonických a podobných aktivit dobrý předpoklad k tomu, aby si vysloužila více věrohodnosti u těch, kdo stojí mimo ni a aby alespoň trochu mohla plnit své misijní poslání. A kdyby k tomu dokázala přidat nadšení z Ježíše, bylo by to ještě lepší. Inu, ještě máme na čem pracovat.

Píseň: 673

Přímlyvy: Přimlouvejme se u Pána slovy „Prosíme Tě, vyslyš nás“.

Milosrdný Bože, výzva k následování Tvého Syna neplatí jen pro nás. Dej nám tedy sílu a moudrost, abychom o něm věrohodně svědčili a přiváděli k němu své bližní. Prosíme Tě, vyslyš nás. Prosíme, ať tvůj Duch vane mezi křesťany a vede je k jednotě a vzájemné lásce. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za Českobratrskou církev evangelickou i za náš seniorát, ať najdou dobrou cestu k řešení výzev, které před nimi vystávají. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za bohaté, ať nepropadají pýše a sobectví, ale slouží svým majetkem i vlivem druhým lidem. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za politiky naše i světové, ať dovedou činit moudrá a spravedlivá rozhodnutí. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za ty, kdo pracují ve zdravotnictví a sociálních službách – pomoz jim vydržet nároky současné situace. Prosíme Tě, vyslyš nás.

Prosíme za ty, kdo žijí v neutěšených podmínkách v Sýrii, Jemenu, na východní Ukrajině i jinde. Dej, ať se tyto oblasti stanou lepšími místy pro život. Prosíme Tě, vyslyš nás.

A to ostatní, co nás trápí či těší, předložme Pánu v osobní modlitbě.

Modleme se společně: Otče náš...

Píseň: 192

Oznámení

Poslání: Matouš 7,7

Požehnání: Sám Pán pokoje at' vám uděluje pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi.

Píseň: 452